

Fremsat den 1. marts 2022 af Heidi Bank (V), Marie Bjerre (V), Erling Bonnesen (V), Jacob Jensen (V),
Kristian Pihl Lorentzen (V) og Torsten Schack Pedersen (V)

Forslag til folketingsbeslutning

om en strategi for forsyning af danske råstoffer til byggeri og industri

Folketinget pålægger regeringen i løbet af indeværende folketingsår at igangsætte udarbejdelsen af en materialestrategi for forsyning af danske råstoffer til byggeri og industri.

Bemærkninger til forslaget

Med igangsættelsen af en lang række anlægsarbejder er der behov for at sikre, at råstofbehovet kan opfyldes sideløbende med byggesektorens andre byggeaktiviteter. Dette drejer sig bl.a. om Femern Bælt-forbindelsen og mange af de anlægsprojekter, der er aftalt med »Aftale om Infrastrukturplan 2035« fra juni 2021, som samtlige partier i Folketinget står bag.

Med udlægning af urørt skov i Danmark påvirkes leverancebasen for dansk træ til byggebranchen og træindustrien samt biomasse til energisektoren.

Mange varer omsættes på det internationale marked, men det er vigtigt at have et overblik over Danmarks muligheder for at forsyne byggeriet og industrien, samtidig med at vi skal kende CO₂-balancen og vores muligheder for at forbedre forholdene for biodiversiteten i Danmark.

Transport af råstoffer er tungt og dyrt og derfor CO₂-belastende. Det er derfor vigtigt, at indvindingen tilrettelægges, så den ligger så tæt på anvendelsesstedet som muligt, for at denne aktivitet kan bidrage til den nationale CO₂-reduktionsmålsætning på 70 pct. Samtidig er mineralske råstoffer en knap ressource, hvorfor det er vigtigt at finde den rigtige balance mellem tilrettelæggelsen af indvinding med kort afstand til anvendelsesstedet og udnyttelse af råstoffer efter kvalitet. På den måde kan råstofplanlægningen hjælpe med at imødekomme den nationale CO₂-reduktionsmålsætning på 70 pct., samtidig med at vi passer på vores knappe råstofressourcer til fremtidige generationer.

Hvis vi ikke kan levere dele af råstofmaterialet til de danske bygge- og anlægsarbejder, som vi har besluttet os for, eller til den industri, vi lever af, vil vi flytte belastningen til andre lande. Strategien skal således pege på, hvordan der kan realiseres bidrag til 70-procentsmålsætningen under hensyntagen til en bæredygtig forsyning af mineralske råstoffer.

Der skal som led i strategien derfor udarbejdes en oversigt over den nuværende ressourcebase for råstoffer og et budget for, hvordan en fremtidig efterspørgsel kan imødekommes, og hvordan det kan bidrage til at påvirke klima- og biodiversitetstilstanden i Danmark. EU arbejder med en ressourcestrategi, og det er derfor vigtigt, at det nationale arbejde koordineres med og supplerer dette arbejde. Genanvendelse af eksisterende ressourcer bør desuden indgå i strategien.

Med den nationale strategi for bæredygtigt byggeri fra april 2021 blev der sat fokus på CO₂-beregninger i byggeriet, og det er derfor vigtigt allerede nu at vide, hvilke handlemuligheder byggeriet og industrien kan benytte sig af. Igenem reglerne i LULUCF-klimaregnskabet kan danskproduceret træ indirekte bidrage til øget kulstoflagring i høstede træprodukter som et yderligere bidrag til de klimareduktioner, der opnås, når der stilles krav til byggeriets maksimale klimabelastning (»LULUCF og iLUC«, Energistyrelsen, den 21. marts 2021).

Råstofdelen skal bidrage til, at regionernes råstofplanlægning kan realisere den nationale del af råstofforsyningen på et sammenhængende grundlag. Tilsvarende skal opgørelsen for skovdelen udarbejdes i behørig koordinering med den skovplan, som blev sat på finansloven for 2022.

Strategien skal kortlægge den nationale råstofressource efter ensartede principper, behovet for råstoffer og barrierer for udviklingen af råstofleverancen i Danmark. Hertil skal strategien kortlægge relevante aktører og pege på tiltag, som kan iværksættes for at sikre en langsigtet forsyning af råstoffer i Danmark, både jomfruelige, fornybare og sekundære. Endvidere skal den nationale råstofmaterialestrategi bidrage til en reduktion af transportens klimabelastning ved at sikre et grundlag for minimering af transportafstand og dermed CO₂-udledning i forbindelse med transport af råstoffer.

Infrastruktur i form af veje og havne er naturligvis vigtig for at afvikle en effektiv transport. Kommunerne står i dag for det meste af vejnettet og havnene i Danmark, som understøtter, at vi kan få råstofferne frem til, hvor de skal bruges. Råstofafgiften går i dag i princippet til at finansiere råstofkortlægningen og regionernes og statens arbejde med planlægning og tilladelser på råstofområdet. Der er behov for at se på, om dele af råstofafgiften kan omlægges til at tilgå kommunernes arbejde med at udlægge og vedligeholde nødvendige veje i områder, hvor der udlægges og foretages råstofindvinding. Der bør tilsvarende udpeges og opretholdes et net af havne ud over landet til bl.a. indskibning af råstof indvundet til havs, så lastbiltrafikken kan reduceres.

Strategien skal endvidere indeholde scenarier for, hvordan en dynamisk og flersidig arealanvendelse kan imødekomme de mange ønsker, der er til det samlede danske areal, hvor både produktion og natur gives mulighed for at udvikle sig som basis for behovene i det danske samfund og den stigende efterspørgsel efter klimavenlige materialer.

Den nationale råstofstrategi skal udarbejdes ved inddragelse af relevante parter, interessenter og aktører i produktkæden. Det kunne være råstofbranchen og byggeriet, Danske Regioner og Kommunernes Landsforening, skovbrugserhvervet og den træbaserede industri. Det er målet, at den nationale råstofstrategi opdateres hvert fjerde år, idet første udgave skal være færdig inden udgangen af første kvartal af 2023. Dele af strategien skal danne grundlag for regionernes råstofplaner i 2024.

Det er ligeledes målet, at materialestrategien bliver opdateret hvert fjerde år, så den danner grundlag for branchernes arbejde med materialer og råstoffer. Råstofmaterialestrategien vil desuden indgå som et vigtigt bidrag til den nationale strategi for bæredygtigt byggeri.

Skriftlig fremsættelse

Heidi Bank (V):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om en strategi for forsyning af danske råstoffer til byggeri og industri.

(Beslutningsforslag nr. B 168)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.